

Havsörn häckade vid Sällingesjön!

Mattias Rudenvall

De senaste åren har antalet sommarfynd av havsörn ökat i Lindesbergs kommun liksom fynd av ungfåglar på hösten, så visst har man funderat på om det fanns havsörnhäckningar i grannskapet?! Eftersom jag själv skådat vid Sällingesjön regelbundet sedan 1993 var det extra kul att tillsammans med Tomas Haraldsson hitta två havsörnar 2/8 2006 vid något som liknade ett halvfärdigt bo! Det såg dock lite klenk ut och var beläget i en gran, så det var då inte självklart att det var ett havsörnsbo vid första anblick. Så kom våren 2007 och två havsörnar höll sig kring samma bo, och en verkade ruva! Den 6:e maj var det bekräftat, en unge tittade upp från bokanten vilket var den första konstaterade häckningen i Lindesbergs kom-

mun! Den 3:e juni ringmärktes ungen av Bjarne Modigh, allt medan en av de gamla örnarna kretsade högt i skyn och klagade med varningslätet! Försommaren rullade sedan på och en av de vuxna örnarna sågs så gott som dagligen vid Sällingesjön, medan den andra verkade vara på jakt någon annanstans. Vid några tillfällen sågs 1-2 gamla fåglar vid Österhammarssjön så de verkar ha haft god jaktlycka där! 24:e juni blev sista gången som ungen sågs i boet vid Sällingesjön och den var då flygfärdig. Framtiden får visa hur den lyckas med överlevnaden, och jag hoppas att örnparet är på plats vid Sällingesjön igen nästa vår! Så till sist, håll koll efter en ringmärkt ungfågel när ni är ute i markerna i höst!!

Ringmärkt unge. Foto: Bjarne Modigh

Unga havsörnen spanar ut över Sällingesjön! Foto: Bjarne Modigh

En av de gamla fåglarna, taget vid Österhammarssjön. Foto: Mattias Rudenvall

Sträckbevakning vid Blåsåsen projekt hösten 2007

Tomas Haraldsson

Arktiska och marina arter sträcker i hundratalsental längs våra kuster under varje vår och höst. Att en mindre del av dessa passerar över södra Sverige mot nordost under våren och sydväst under hösten är också relativt känt. De tvärrar över land, tar en "genväg" via de stora sjöarna, för att slippa runda hela Syd-sverige på sin färd till och från de nordliga häckningsområdena.

Tittar man på kartan så går den här sträckkorridoren i en diagonal linje från ungefär nord-Uppland/Gävlebukten ner mot sydväst över land och ut över kusten någonstans i Göteborgs-trakten. Då passerar bl.a. västra Mälaren, Hjälmaren, Vättern och delar av Vänern. Motsatt håll på våren förstås. I de här områdena ses varje år flockar av bl.a. prutgäss, svärter, ejdrar, kustpipare, myrspovar och silvertärnor samt även mindre antal av labbar och enstaka vitnåbbade islommar. Kända lokaler är bl.a. Vänersborgsviken (sydvästligaste Vänern) på hösten och Klåvudden (nordligaste Vättern) på våren.

Var kommer Lindesbergs kommun in i bilden?

Vår kommun berörs i en rätt okänd omfattning av detta sträck. Enstaka fynd görs årligen (främst under juli-september) av sjöorrflockar, myrspovar och ibland andra arter, men det är små antal. Här är det rimligt att anta att mörkertalet är stort: flockarna är svårreda och går ofta på hög höjd, särskilda väderlägen är önskvärda för att kun-

Närbild av den unga havsörnen. Foto: Bjarne Modigh.

Föväldrarna tar en paus. Foto: Mattias Rudenvall

na se flockarna och det är ofta hastiga observationer. Ingen kontinuerlig bevakning har gjorts och vi har få lokaler som lämpar sig för detta.

Den lokal som ändå stått för ett flertal fynd av de aktuella arterna är sjön Väringen och då främst de centrala delarna, kallat Stor-Väringen. Besök med båt till de små öarna för sträckskådning har visat att en del av detta spännande sträck faktiskt passerar oss. Flockar av myrspovar, kustpipare, prutgäss, svärter, dvärgmåsar och till och med kustlabbar och vittrut här setts här ute. Det intressanta och spännande med dessa observationer är att de i de flesta fall även går att se från Blåsåsen, en samling fritidshus på sjöns östra strand ungefär i höjd med öarna Vagnhäll och Sotaren.

Projektets syfte och mål

Nu börjar bilden klarna; man kan alltså stå vid Blåsåsen och blicka ut över Stor-Väringen och då ha chans att se arter och få upplevelser man annars måste åka ut till kusten för att få! Tanken med denna studie är att bidra till vår vetskaps om detta sträck av långväga fågelgäster som passerar över våra huvuden varje höst. En period av bättre bevakning än tidigare, helt enkelt, med förhoppning om många intressanta observationer. Det vore riktigt kul att få bevisa det som är arbetshypotesen med projektet, att det faktiskt passerar en gles sträckled av arktiska och marina arter över vår kommun.